

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

WARSZAWA
Biblioteka Krajowej Rady
Narodowej

Rok 1. Nr. 268

Włocławek, sobota/niedziela 23/24 listopada 1946 r.

Cena 3 złote

Jest ich tak wielu

W niedzielę, dnia 24 listopada Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych organizuje Dzień „Byłego Więźnia Politycznego”.

Do współpracy zaproszono przedstawicieli całego społeczeństwa.

I to powinno wystarczyć.

Nasuwają się jednak refleksje, nad którymi warto się zastanowić choćby przez chwilę.

Celem uroczystości jest nie tylko uczczenie męczeństwa tysięcy Polaków pomordowanych w katowniach niemieckich, bądź też zniszczonych fizycznie. Organizatorom przyświecała myśl zbliżenia całego społeczeństwa do tego Związku, w szeregach którego zgrupowali się nasi bracia i siostry po wyjściu z drutów kolczastych, mrocznych baraków i kopalni.

I zdawaćby się mogło, że jest to zbyt oczywiste, że każdy Polak czuje głęboko potrzebę okazania serca tym którzy cierpieli!

Czy jednak tak jest w istocie?

Powiedzmy sobie w oczy, że jeszcze nie.

Jeszcze drzemie w nas zapalczywa frazeologia uczuciowców, działających nieraz pod wpływem szlachetnego porwy chwili, w czasie której zapal nasz potrafi zdziałać cuda. Jeszcze część społeczeństwa czuje się związana zbyt mocno z własnymi, osobistymi przeżyciami, które nieraz tłumią ten zapal, po krótkim czasie zamieniając go na tańszy pieniądz, jakim jest słowo współczucia, bądź też pociechy bez czynu.

Prąd życia przynosi z każdym dniem nowe okoliczności.

Rzeczywistość przysłania jedno z największych bohaterstw Narodu Polskiego w oczach niektórych jednostek.

Iluż byłych więźniów spotyka się z obojętnością nawet, i tylko chwila budzi znowu piękny odruch i rozpala przgasły płomień.

Związek Byłych Więźniów Politycznych ma przed sobą ogrom zadania, któremu, bez pomocy społeczeństwa nie potrafi zaradzić. Tysiące członków potrzebuje pilnej pomocy, setki tysięcy zostały pozabawione tych, którzy byli ich żywicielami.

Dzisiaj wszyscy oni mają prawo zwrócić się do nas o pomoc, nie dorywczą, ale pomoc ciągłą i nieprzerwaną.

Zaciągnęliśmy wobec nich dług wielki, dług społeczny, który winniśmy spłacić dzień, po dniu, godzina po godzinie, pamiętając, że i tak pozostaniemy dłużnikami losu, który oszczędził nam pobytu w katowniach, a może uchronił od śmierci męczeńskiej.

Dnia 24 bieżącego miesiąca w mieście naszym odbędą się uroczystości Dnia Byłego Więźnia. Przez ulice przejdą szeregi tych, którzy przeżyli katownie, żony i dzieci pomordowanych przez zbirów niemieckich.

Oby uroczystości te przebiegły

Strajk w amerykańskich kopalniach węgla

WASZYNGTON (PAP). Adwokaci związku zjednoczonych górników odbyli 11-godzinną konferencję. Władze rządowe rozwiązują podobno zastosowanie pewnych środków, aby, w razie wybuchu strajku, „zamrozić” fundusze związku. Podczas gdy oddziały armii amerykańskiej stoją w pogotowiu, aby w razie potrzeby pośpieszyć do kopalni, kierownik związku zachowuje spokój w przededniu strajku, który może wywołać najzaciętszą powojenną walkę w przemyśle.

Prasa donosi, że koła rządowe wyrażają niepokój. Republikanie dążą do ustawowego ograniczenia działalności związków.

CIO w swej dorocznej konferencji przyjął rezolucję, w której wyraża poparcie górnikom oraz stwierdza, że oświadczenie sądu, zmierzające do

nieodpuszczenia do strajku w przemyśle węglowym, jest sprzeczne z konstytucją. Rezolucja stwierdza: „że demokracja amerykańska nie może tolerować, by wprowadzono błędne rozporządzenia, skierowane prze-

ciwko robotnikom, dla narzucenia im niewolnictwa ekonomicznego”. Władze przygotowują dalsze rozporządzenia, dotyczące ograniczania ruchu kolejowego i krajowej konsumpcji węgla.

Nowy zamach

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że dokonano zamachu na główny urząd skarbowy w Jerolimie. Trzech nieznanych sprawców zajęło taksówką przed urząd skarbowy i wniosło do budynku drewnianą skrzynię. Po umieszczeniu skrzyni na klatce schodowej zamachowcy uprzedzili urzędników, że za chwilę nastąpi wybuch i że należy budynek opuścić. W kilka minut po opróżnieniu budynku mina, która znajdowała

się w skrzyni wybuchła. Urząd skarbowy został silnie uszkodzony, a w obrębie kilometra wokół budynku wyłeciały wszystkie szyby. Kilku przechodniów zostało poranionych odłamkami szkła.

Aresztowanie w Stuttgarcie

FRANKFURT (PAP). Urząd śledczy armii amerykańskiej komunikuje, że 12 aresztowanych w związku z zamachem bombowym w Stuttgarcie przyznało się do winy. Wśród aresztowanych znajdują się b. członkowie SS i b. strażnik w obozie w Mauthausen.

Rozpoczęcie procesu

BERLIN (PAP). W Norymberdze rozpoczął się w czwartek proces przeciwko 23 lekarzom niemieckim, którzy brali udział w doświadczeniach nad ludźmi, dokonywanych w obozach koncentracyjnych. Jest to pierwszy z 30 procesów, które odbędą się w Norymberdze.

Rozbitkowie w Alpach

RZYM (PAP). Według otrzymanych w Mediolanie wiadomości, rozbitkom samolotu amerykańskiego, którzy znajdują się na szczytach Alp,

na granicy francusko-włoskiej zdolano zrzucić na spadochronach żywność i pomoc sanitarną. Samolot nie był w stanie spuścić się nisko nad lodowcem, na którym leży rozbitny samolot, wobec niepomyślnych warunków atmosferycznych i ograniczonej przestrzeni. Jednakże lotnicy byli w stanie stwierdzić, że samolot jest zupełnie rozbitny, ale ofiary katastrofy nadawały sygnały świetlne.

Kesselring do Rzymu

RZYM (PAP). Były dowódca niemiecki na froncie włoskim, gen. Kesselring został dostawiony samolotem z więzienia do Rzymu. Wystąpi on jako świadek w procesie przeciwko generałom niemieckim Meltzerowi i Mackensenowi, oskarżonym o wydanie wyroku zamordowania ponad 300 Włochów w pieczarach Ardeatyńskich.

Legitymacje T. P. Ż.

WARSZAWA (PAP). Wydział Personalny Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza komunikuje, że: legitymacje służbowe — wydane przez Zarząd Główny TPZ, tracą swą ważność z dniem 1 stycznia 1947 roku.

Z dniem 1 stycznia 1947 r. Okręgi delegują swych przedstawicieli z odnośnym upoważnieniem do Zarządu Głównego TPZ Warszawa-Praga, ul. Targowa Nr. 63 w celu podjęcia wyżej wymienionych.

ramy nie tylko dnia, czy miesiąca. Oby stała się ona zaczątkiem akcji trwałej, nieprzerwanej i ciągłej pomocy niesionej Związkowi a przy jego współdziałaniu wszystkim jego członkom i podopiecznym.

Jest ich tak wielu.

Andrzej Gryf.

Wynalazek kolorowej stali

MOSKWA (PAP). Uczony radziecki Gugsow wynalazł metodę produkcji stali w różnych kolorach. Po szeregu badań i doświadczeń udało się Gugsorowi wyprodukować stal w kolorze złotym, przy czym stwierdzono,

że w niczym nie traci ona swojej wartości. Kolorowa stal znajdzie szerokie zastosowanie przy budowie pomników oraz w zdobnictwie budynków.

Pogrzeb zamordowanych przez Niemców

SEPOLNO (obsł. wł.). W niedzielę, dnia 24 listopada 1946 r. w Karolewie odbędzie się Wielki Pogrzeb Manifestacyjny masowych ofiar zbrodni hitlerowskich, zamordowanych w obozie śmierci w Koralewie, powiat Sepolno Kraińskie.

Program obejmuje: Zbiórka organizacji i delegacji z wieńcami przed kaplicą, powitanie władz państwowych, powitanie del. Eks. Ks. Biskupa Chełmińskiego, poświęcenie Kaplicy-Pomnika, uroczysta suma żałobna, kondukt żałobny, poświęcenie grobów i złożenie wieńców, przemówienie Obywatela Wojewody Pomorskiego, poczym przemówienia. Delegata Zarządu Woj. Związku Więźniów Politycznych i Obywatela Starosty Powiatowego. Następnie przeniesienie symbolicznej trumny z szczątkami do grobowca w kaplicy. Na zakończenie uroczystości odśpiewanie hymnu „Boże coś Polskę” i „Roty”.

W rocznicę śmierci Kościuszki

BERN (PAP). W rocznicę śmierci Kościuszki, odbyła się w Solurze uroczystość żałobna. W uroczystości wzięli udział urzędnicy placówek polskich w Szwajcarii z posłem R. P. Jerzym Putramentem na czele, lic-

ni członkowie tutejszej Polonii, przedstawiciele organizacji polskich oraz szereg gości szwajcarskich. Po Mszy św. w kościele odbyło się złożenie wieńców u stóp pomnika Kościuszki.

Sejmik górników w Katowicach

KATOWICE (PAP). W sali Domu Kultury OKZZ w Katowicach odbył się kongres radców zakładowych, reprezentujących 36 kopalń, wchodzących w skład Zjednoczeń Przemysłu Węglowego: Chorzowskiego, Katowickiego, Rudzkiego i Mikołowskiego. Ogółem w zjeździe brało udział 500 delegatów, reprezentujących 80 tys. górników i robotników przemysłu węglowego. W ramach konferencji wygłoszono referaty o daninie i wyborach do Sejmu. Po referatach wywiązała się dyskusja, podczas której liczne wypowiedzi górników nacechowane były powagą i troską o rozwój i dobro Polski Ludowej. W sprawozdaniach uwidatniono ogromny wysiłek górnika w okresie odbudowy Państwa, który mimo ciężkich warunków aprowizacyjnych i technicznych, w ciągu roku potrafił podnieść wydajność produkcji z 700 kgr. dziennie do 1.068 kg.

W wyniku obrad uchwalono rezolucję, w której zebrani stwierdzają m. in. że górnik i robotnik przemysłu węglowego pragnie czynnie poprzeć wysiłki Rządu przez swą rzetelną i zdwojoną pracę, aby przyspieszyć proces realizacji 3-letniego planu gospodarczego, który w perspektywie przyniesie lepszą przyszłość. Zebrani wyrażają również uznanie mieszanej Komisji Płac, za dokonane prace w dziedzinie uporządkowania „siatki płac“. W dalszym ciągu rezolucji zebrani wysuwają szereg dezyderatów, w których domagają się m. in. zaopatrzenia w ubrania ochronne, narzędzia techniczne w celu zabezpieczenia górnika od nieszczęśliwych wypadków oraz wzywają czynniki miarodajne do podjęcia dalszych ostrych środków przeciwko hienom spekulacyjnym, które przez tendencyjną wyższość cen działają na szkodę klasy pracującej.

Dalej zjazd wyraża pełne zaufanie i uznanie władzom KCZZ i OZZG za ich dotychczasową działalność w kierunku poprawy bytu mas pracujących.

Stan osadnictwa na Dolnym Śląsku

WROCLAW (PAP). Obecnie mieszka na Dolnym Śląsku około 1.300 tysięcy ludności polskiej, z czego w miastach osiedliło się około 610 tysięcy, a na wsiach blisko 700 tysięcy Polaków. Punkt ciężkości obecnego stadium akcji osiedleńczej na Dolnym Śląsku został przesunięty z osadnictwa indywidualnego na osadnictwo spółdzielczo-parcelacyjne. Stoi to w związku z wyczerpaniem posiadanego zapasu gospodarstw samodzielnich; cała uwaga zwrócona jest obecnie na tworzenie i zagospodarowanie spółdzielni parcelacyjnych, których dotychczas powstało na terenie dolnośląskim 33. Akcja ta rozwija się zwłaszcza na obszarze powiatów: Dzierżniów, Legnica, Olawa, Oleśnica, Środa, Namysłów, Wrocław, Świdnica i Strzelin, gdzie też ciągle notuje się napływ delegacji z Polski centralnej, przybywających dla dokonania oględzin nowych majątków, nadających się do tego rodzaju osadnictwa.

Mimo licznych trudności, wynikających przeważnie z niedostatecznej ilości inwentarza żywego na Dolnym Śląsku, akcja spółdzielczo-parcelacyjna rozwija się pomyślnie. Przejawia

Nawiązując do wyborów, kongres oświadcza, że w akcji wyborczej górnik i robotnik przemysłu górniczego wyteży wszystkie siły, aby blok demokratyczny odniósł pełne zwycięstwo, a wybory stały się triumfem demokracji ludowej. W sprawie Daniny Narodowej uchwalono wystosować telegramy do Ministra Ziemi Odzyskanych ob. Gomułki i KCZZ, w

których zebrani radcowie zakładowi 36 kopalń w liczbie 500 osób, reprezentujących około 80 tys. górników zapewniają, że górnik i robotnik przemysłu węglowego spełni tak, jak zawsze swój obowiązek i przyczyni się do tego, by Ziemia Zachodnie na wieki pozostały częścią składową Polski.

Repatriacja

KATOWICE (PAP). Notowany w ubiegłych tygodniach wzrost nasilenia ruchu repatriacyjnego utrzymuje się w dalszym ciągu. W okresie od 1 do 15 bm. przybyły na punkty etapowe PUR w Dziedzicach i Koźlu 22 transporty repatriantów z zachodu i południa, obejmujące ponad 11 tys. osób. Wśród przybyłych większość stanowią powracający Polacy z amerykańskiej strefy okupacyjnej. Przybyły ponadto transporty z Francji, Włoch, Belgii, Austrii i Węgier.

GDANSK (PAP). W dniu 20 listopada rozpoczęto w porcie gdańskim w strefie wolnocłowej wyładunek statku ss „Marine Raven“ — London, który w dniu 19 bm. w godzinach wieczornych przybył ze Szkocji do Polski z nowym transportem zdemobilizowanych żołnierzy i oficerów.

LÓDŹ (PAP). We wrześniu br. ogólna liczba repatriantów z zachodu wyniosła 39.561 osób, w tym ze stref okupacyjnych Niemiec 32.690 osób, z Francji — 3.016 osób, z Anglii — 1.204 osoby, z Belgii — 581 osób, z Palestyny — 340 osób oraz mniejsze grupy repatriantów z innych krajów europejskich.

W październiku liczba repatriantów wzrosła do 48.032 osób. Największe grupy repatriantów przybyły w tym miesiącu z czterech stref okupacyjnych Niemiec 41.788 osób oraz z Francji — 3.747 osób, z Anglii — 1.102 osoby i z Belgii — 546 osób.

się zwłaszcza po wypowiedziach anglosaskich mężów stanu, atakujących nasze prawa do Ziemi Odzyskanych, wzmożenie woli ludności polskiej do zagospodarowania tych ziem i scalenia ich z resztą kraju.

Stan bezpieczeństwa uległ naogół znacznej poprawie, choć niektóre rejonu Dolnego Śląska pozostawiają pod tym względem wiele do życzenia. Zaopatrzenie w żywność polepszyło się natomiast w ostatnich czasach, przez usprawnienie akcji rozdzielczej w systemie aprowizacyjnym.

Daje się odczuć ostatnio brak robotników wykwalifikowanych zwłaszcza w budownictwie. W ruchu budowlanym odczuwającym dotychczas pewien niedobór kredytów przoduje inicjatywa państwowa. Pozostaje tu duże pole działania dla przedsiębiorczości prywatnej. W powiatach bardziej zniszczonych przez wojnę osadnicy otrzymują pomoc w budulec.

Notuje się pomyślne wyniki w akcji niemieców.

Podczas gdy w październiku było ich jeszcze na Dolnym Śląsku ponad 300.000, to obecnie cyfra ta zmniejsza się z każdym dniem. Repatriacja ta trwająca nadal, każe przypuszczać, że w początkach roku przyszłego ostatni Niemiec opuści teren Dolnego Śląska.

Uruchomienie cukrowni

SZCZECIN (PAP). Dnia 19 listopada odbyła się w Gumieńcach pod Szczecinem uroczystość uruchomienia tamtejszej wielkiej cukrowni. Cukrownia w Gumieńcach przetwarza na dobę 8 tys. q. buraków. Praca odbywa się na trzy zmiany. W obecnej kampanii cukrownia ma wyprodukować ponad 5 tys. q. cukru białego i około 50 tys. q. cukru złotego. Cukier złoty po zakończeniu kampanii zostanie przerobiony na biały.

Szwecja — Szwajcaria 9:7 w hokeju

SZTOKHOLM (PAP). W drugim meczu w hokeju lodowym Szwecja pokonała Szwajcarię w stosunku 9:7 (3:0, 3:4, 3:3). Poprzedni mecz w dniu 17 bm. Szwecja również wygrała 3:2.

Nowy rekord wytrzymałości

LONDYN (PAP). Anglik Couzens ustanowił w ub. tygodniu nowy rekord świata w chodzie na wytrzymałość, przebywając 3.000 mil (ok. 4.830 klm.) w ciągu 48 dni. Poprzedni rekord wytrzymałości był ustanowiony 37 lat temu przez kapitana Barlaya (Anglia).

Rybołówstwo morskie

GDYNIA (PAP). W październiku czynny tabor rybacki powiększył się o dalsze 10 kutrów. Połowy osiągnęły wysokość ok. 2.323 ton. Kutry w październiku mogły wychodzić tylko w ciągu 20 dni z powodu silnych wiatrów, utrudniających wyjazd na morze. Rozwój połowów daje się zauważyć na terenie miejskiego Urzędu Rybackiego w Szczecinie. Porównując wyniki połowów rybaków tego okręgu w ostatnich miesiącach, widzi się korzystną zmianę: w sierpniu rybacy szczecińscy osiągnęli np. 33 tony, w październiku zaś doszli do 151 ton.

Mimo, iż w porównaniu z wrześniem ogólna ilość połowów zmalała, wartość ich wzrosła o ponad 15 mil.

zi. Przyczyną tego był zwiększony poziom ryb wartościowych: łososi, śledzi, troci oraz wzrost cen.

Połowy dalekomorskie w październiku są większe o ok. 64 tony niż we wrześniu. Wartość ich wzrosła dwukrotnie dzięki zwiększonemu połowowi śledzi, makrel i innych ryb wysokogatunkowych. Cztery czynne trawlerzy „Wega“, „Polesie“, „Ławica“ i „Pokucie“, z których każdy odbył po 1 rejsie dostarczyły ogółem ponad 253 tony ryb, wartości przeszło 20 mil. zł. Łącznie połowy dalekomorskie i morskie bałtyckie wyniosły w październiku 2.576 ton, wartości ponad 83 mil. zł.

Rozwój R.T.P.D. na Śląsku

KATOWICE (PAP). Prace Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci na Śląsku rozwijają się pomyślnie. Akcja wychowawcza RTPD w woj. śląsko-dąbrowskim objęła głównie dzieci przedszkolne. W przedszkolach znalazło stałą opiekę około 800 dzieci. Oprócz tego zorganizowano stałe Domy Dziecka w Grodźcu, Rokitnicy i Sławęcicach, w których umieszczono 210 sierot. Oddział bielski prowadzi wzorowy żłobek dla 60 dzieci. Oddział bytomski uruchomił bursę dla 75 uczniów szkół średnich, przeważnie młodzieży wiejskiej i

osódek robotniczych. Dla młodzieży w wieku szkolnym prowadzone są świetlice. W akcji zdrowotnej zorganizowało RTPD domy wypoczynkowe w Kudowie-Zdroju, Rokitnicy i Zawiaści. Akcja kolonijna objęła w bieżącym roku na terenie województwa ponad 3 tysiące dzieci na stałych koloniach i 1.500 dzieci na półkoloniach. Oddział bytomski zorganizował na swoim terenie ambulatorium dentystryczne dla dzieci robotniczych. Ambulatorium udzieliło dotychczas ponad 2 tys. porad.

Ujęcie zbrodniczej pary hitlerowskiej

DÜSSELDORF (PAP). Byli więźniowie obozów koncentracyjnych wykryli w Düsseldorfie kryjówkę lekarki dr Wesse, która znana była z dokonania szeregu wyrafinowanych morderstw na kobietach i dzieciach, więzionych w obozach niemieckich. Mąż jej, dr Wesse, brał udział w masowym mordowaniu ludzi w Majdan-

ku, gdzie sprawował funkcje lekarza. Zbrodnica para znalazła schronienie w Düsseldorfie-Oberkassel (strefa amerykańska), gdzie zajmowała wielkie luksusowo urządzone mieszkanie. Wesse przyznała, że przyczyniła się do zamordowania 347 dzieci i kobiet, podając im truciznę w napojach lub też przez śmiertelne zastrzyki. Ofiarami zbrodniczej lekarki padły głównie dzieci francuskie i rosyjskie.

